

Vlaanderen
is erfgoed

Opheffingsdossier

Traditionele stadswoning in Antwerpen Monument

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Opheffingsdossier:

Traditionele stadswoning, Antwerpen, Oude Koornmarkt – monument
(opheffing)

Onderwerp

Benaming: traditionele stadswoning
Adres of ligging: Oude Koornmarkt 29, Antwerpen

Dossier

Type dossier: opheffingsdossier (Gehele opheffing)
Dossiernummer: 4.001/11002/160.1

Bescherming

Beschermd als: monument
Beschermingsbesluit: koninklijk besluit van 2 september 1976 (bovengevel van de voorgevel en bedaking) en koninklijk besluit van 17 juli 1981 (het huis)

URI Besluitendatabank Onroerend Erfgoed:

<https://id.erfgoed.net/bsluiten/1020> en <https://id.erfgoed.net/bsluiten/1655>

Inventaris Onroerend Erfgoed

URI Inventaris Onroerend Erfgoed:

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/6701>
<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/5557>

Samenvatting

Beide beschermingen als monument van Oude Koornmarkt 29 worden opgeheven omwille van het algemeen belang. Door gebrekkig onderhoud en ingrijpende werken aan het pand zijn de erfgoedwaarden aangetast en niet langer toereikend voor bescherming op Vlaams niveau. In de jaren 1990 werden bij dringende instandhoudings- en beveiligingswerken belangrijke bouwonderdelen van het pand verwijderd en nadien niet meer heropgebouwd waardoor het pand niet meer herkenbaar is als een 17de-eeuwse traditionele stadswoning.

Datum

Datum: 17/04/2023

INHOUDSTAFEL

1.	Aanleiding tot opmaak van het dossier	4
2.	Beschrijvend gedeelte	4
2.1.	Ruimtelijke context.....	4
2.2.	Historiek van het beschermde goed	5
2.3.	Historiek van het beschermings- en beheerdossier	5
2.4.	Fysieke toestand van het onroerend goed	7
2.5.	Juridische toestand.....	7
2.5.1.	Adres en kadaster	7
2.5.2.	Onroerend erfgoed	7
2.5.3.	Omgeving	8
3.	Evaluerend gedeelte	8
3.1.	Evaluatie van de opheffing van de bescherming	8
3.2.	Registratie van de erfgoedwaarden die verloren gaan	10
3.3.	Motivering van de afbakening van de opheffing	10
4.	Bronnen	10
5.	Bijlagen bij het inhoudelijk dossier	10
5.1.	Omgevingsplan	10
5.2.	Fotobijlage	10
5.3.	Documentatie	10

1. AANLEIDING TOT OPMAAK VAN HET DOSSIER

Dit is het inhoudelijk dossier bij het opheffingsbesluit van een traditionele stadswoning op de Oude Koornmarkt in Antwerpen. De opheffing van de bescherming kadert in de evaluatie van het beschermde erfgoedbestand, zoals ingeschreven in de Beleidsnota Onroerend Erfgoed (2019-2024) van minister Matthias Diependaele.

De bescherming van de stadswoning werd onderzocht in het project 'snelle screening' (2021-2022). Deze snelle screening had als doel om op een termijn van anderhalf jaar die beschermingen te detecteren die vandaag overduidelijk niet meer aan de hedendaagse selectiecriteria voor bescherming voldoen. Met uitzondering van de stedenbouwkundige ensembles en het archeologisch en varend erfgoed, werd het volledige beschermde bestand gescreend.

Dit dossier betreft de volledige opheffing van de bescherming als monument van de stadswoning Oude Koornmarkt 29 in Antwerpen. Op het pand rusten twee beschermingen als monument: de bovengevel van de voorgevel en bedaking werden beschermd bij koninklijk besluit van 2 september 1976 en het volledige pand bij koninklijk besluit van 17 juli 1981. Beide beschermingen als monument worden opgeheven middels voorliggend opheffingsbesluit.

2. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1. Ruimtelijke context

De traditionele stadswoning is gelegen op de Oude Koornmarkt, te situeren in de historische binnenstad van Antwerpen, meer bepaald in een stadskwartier dat in de 12de eeuw rond de Onze-Lieve-Vrouwekerk is gegroeid en in 1200-1216 opgenomen werd binnen de stadsomwalling.¹ De Oude Koornmarkt bevindt zich nabij en ten zuidwesten van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal, vertoont een gebogen tracé dat teruggaat op de heuvelrug van de Hoogstraat en vormt de verbinding tussen de Grote Markt en de Groenkerkhofstraat/Reyndersstraat.

De straat dankt haar naam aan de wekelijkse graanmarkten die hier tot in de 15de eeuw plaatsvonden. De Oude Koornmarkt was een belangrijke verbindingsweg richting Mechelen via Berchem.

De omgeving bevat een hoge concentratie aan waardevol bouwkundig erfgoed: een 37-tal panden zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris waarvan er 26 beschermd zijn als monument (overwegend gedeeltelijke beschermingen). Het straatbeeld wordt gekenmerkt door een afwisseling van top- en lijstgevels van drie tot vier bouwlagen, bakstenen, natuurstenen en bepleisterde parementen, in diverse typologieën en bouwstijlen gaande van traditionele diephuizen met trapgevel in bak- en zandsteenstijl uit de tweede helft van de 16de - begin 17de eeuw tot in de 19de eeuw opgetrokken lijstgevels in neostijlen, al dan niet samengesteld uit oudere kernen. Ter hoogte van nummer 26 staat "de Cluyse", een diephuis met laatgotische trapgevel uit de tweede helft van de 15de eeuw met een kelder opklimmend tot de 13de eeuw. Aan de oostzijde van de Oude Koornmarkt bieden smalle zijstraten zoals de Papenstraat, Tempelstraat en de Quinten Matsijsdoorgang, een fraai zicht op de kathedraal.²

Voornamelijk in het autoluwe straatgedeelte nabij de kathedraal is de straat op zijn breedst en zijn de meeste panden ter hoogte van de eerste bouwlaag en veelal ook de tweede verbouwd of aangepast tot horecazaken met grote terrassen.

¹ INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Antwerpen - Stadsuitbreiding tot aan de 16de-eeuwse Spaanse Vesten* [online], <https://id.erfgoed.net/themas/14754> (geraadpleegd op 25 april 2023).

² INVENTARIS OEREND ERFGOED 2023: *Oude Koornmarkt* [online], <https://id.erfgoed.net/themas/972> (geraadpleegd op 25 april 2023).

2.2. Historiek van het beschermde goed ³

In het begin van de jaren 1970, ten tijde van de eerste inventarisatie van het bouwkundig erfgoed van de binnenstad Antwerpen, was het pand Koornmarkt 29 nog sterk herkenbaar als een traditioneel breedhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, wellicht met 17de-eeuwse of nog oudere kern. De opstand van de voorgevel mondde toen uit in een trapgevel van vier treden, door jaarankers gedateerd (16)'26' waarvan de bovenste trede en het overhoeks topstuk op de aanzet na verdwenen waren. De met krulankers verankerde gevel vertoonde verschillende elementen die dateren van latere, onder meer 19de-eeuwse aanpassingen zoals de bepleisterde en beschilderde opstand, vermoedelijk opgetrokken in bak- en zandsteenbouw, rechthoekige bovenvensters met onder meer een kleine roedeverdeling en kordonvormende lekdrempels en een houten winkelpui met zonnetent.

In deze toestand werd het pand beschermd in 1976 en in 1981, zie 5.3. Documentatie. In het laatste kwart van de 20ste eeuw onderging het pand echter verbouwwerken met een grote impact op het exterieur en interieur van het monument.

2.3. Historiek van het beschermings- en beheerdossier

De bescherming als monument van de bovengevel van de voorgevel en de bedaking van het pand Oude Koornmarkt 29 maakt deel uit van een uitgebreid geografisch pakket van 200 beschermingen in Antwerpen. Het koninklijk besluit dateert van 2 september 1976.⁴ De lijst aan beschermde monumenten in dit pakket behelst voornamelijk delen van gebouwen (gevels, delen van gevels, bedaking, ingangsomlijstingen,...), archeologische resten en heiligenbeelden, daterend van vóór 1800 en gelegen binnen de historische binnenstad, begrensd door de stadsvesten van ca. 1250. In het beschermingsbesluit worden geen erfgoedwaarden genoemd en omschreven.

Vijf jaar later werd het pand Oude Koornmarkt 29 volledig beschermd als monument. De gedeeltelijke bescherming van 1976 werd hierbij niet opgeheven. De bescherming van het volledige pand maakt deel uit van een uitgebreid geografisch pakket van 118 monumenten in Antwerpen. Het koninklijk besluit dateert van 17 juli 1981.⁵ De lijst aan beschermde monumenten in dit pakket behelst voornamelijk gehele gebouwen. In het beschermingsdossier worden de historische en artistieke waarde van het huis als volgt gemotiveerd: *"Overblijfsel van een 17de-eeuwse bebouwing langs de historische belangrijke uitvalsweg richting Mechelen; waar tot in de 15de eeuw de wekelijkse graanmarkten plaats hadden... Fraai straatbeeld door de afwisseling van top- (onder meer nummer 29) en lijstgevels en de diversiteit van bouwstijlen uit de 16de, 17de en 19de eeuw. Traditioneel rijhuis met bewaarde ordonnantie en in de top een drielicht met rondboogvormig middenvenster en de datering (1626) door middel van ankers."* De topgevel van nummer 29 vormde dus expliciet de motivering van de bescherming.

Er zijn weinig gegevens bekend in het archief Onroerend Erfgoed omtrent het beheer van het pand in de periode na de eerste bescherming van 1976. Gezien de bescherming vijf jaar later uitgebreid werd tot het volledige pand kan aangenomen worden dat het exterieur en interieur van het pand in de periode 1976-1981 niet fundamenteel gewijzigd zijn en dat

---

³ INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Traditionele stadswoning* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/4434> (geraadpleegd op 18 april 2023).

⁴ Onroerend Erfgoed Antwerpen, Beschermingsdossier A/0004/32, Geografisch pakket Antwerpen (AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 1976): De bescherming van de Oude Koornmarkt 29 staat in het koninklijk besluit vermeld onder volgnummer 143 en onder huisnummer 25: in een inspectieverslag van 5 april 1977 "Errata aan KB van 1976" wordt erop gewezen dat dit huisnummer fout is. Het pand wordt in de inventaristekst van 1976 tevens onder nr. 29 beschreven.

⁵ Onroerend Erfgoed Antwerpen, Beschermingsdossier A/0005/35, Geografisch pakket Antwerpen (AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 1981).

de toestand van het pand op het moment van de bescherming in 1981 vergelijkbaar was met de situatie van 1976 (zie 2.2. Historiek van het beschermd goed).

Voornamelijk in de periode na de bescherming van 1981, meer bepaald in de periode 1990-2000 werden na een langdurige periode van achterstallig onderhoud de nodige onderhouds- en instandhoudingswerken ondernomen. Deze werken hadden echter een grote impact op zowel exterieur als interieur.

In juni 1988 meldde de stadsdienst Monumentenzorg dat aan de gevel van het pand onoordeelkundige werken zonder toelating uitgevoerd waren, meer bepaald een nieuwe gevelbepleistering en een gemonteerde reclamelichtbak. Dit werd bekendgemaakt aan het Bestuur Monumenten en Landschappen. Deze keurde de gevelbepleistering goed, maar gaf een ongunstig advies voor het aanbrengen van de reclame. Deze werken werden reeds voordien afgekeurd. Voor de uitvoering van deze werken zonder toelating werd een proces-verbaal opgemaakt.⁶

In de periode 1988-1996 bleven degelijke onderhoudswerken uit waarop in januari 1996 de burgemeester van Antwerpen opdracht gaf tot een tijdelijke sluiting van het restaurant op de begane grond "om redenen van bouwvalligheid". Kort daarna vroeg de eigenaar informeel om een opheffing van de bescherming. Na een onderzoek ter plaatse werden bouwfysische gebreken en bijgevolg instortingsgevaar vastgesteld. Door de stadsdienst Monumentenzorg en het Bestuur Monumenten en Landschappen werden in samenspraak met de verantwoordelijke architect vooreerst dringende instandhoudings- en beveiligingswerken geëist. In het verslag aan de eigenaar uitte het Bestuur Monumenten en Landschappen volgende bedenkingen omtrent het gebruik van het gebouw dat verhuurd werd: *"... Het feit dat de uitbater enkel oog heeft voor zijn zaak en het gebouw niet betreft als woning heeft er toe geleid dat bouwkundige problemen die zich in de loop der jaren door dit oneigenlijke gebruik zijn gaan stellen niet werden opgemerkt of werden verborgen achter allerlei plaatmateriaal ... Er is geen bezwaar tegen een handelsfunctie op deze plaats maar er zou tenminste moeten over gewaakt worden dat de uitbater van de handelszaak ook het pand op een volwaardige wijze bewoont. Enkel op deze manier kunnen problemen van onderhoud en/of verval tijdig worden opgemerkt en voorkomen..."*

Met het oog op een globaal restauratiedossier dat de eigenaar binnen de termijn van vier maanden zou moeten voorleggen, verleende het Bestuur Monumenten en Landschappen op 16 april 1996 een machtiging voor dringende en vergaande instandhoudings- en beveiligingswerken, mits voorafgaandelijk een gedetailleerde opmeting van de bestaande toestand werd opgemaakt en mits de herbruikbare materialen op een daartoe geschikte plaats werden bewaard. Zo werden wegens de onstabiele toestand van de trapgevel (scheuren) voor- en achtergevel geschoord en verbonden door middel van ijzeren trekbalen ter hoogte van de tweede verdieping, trapgevel en dak (dakgebinte en dakbedekking) werden tot op de pas van de zoldervloer verwijderd en vervangen door een tijdelijk plat dak met het oog op een latere heropbouw, tussen de eerste en tweede verdieping werd een nieuwe betonplaat aangebracht en de scheimuur met nummer 31 werd tot op de zoldervloer afgebroken.⁷

In de archieven werd geen opmeting van de toenmalige toestand teruggevonden, noch gegevens over een mogelijke opslag van oude bouwonderdelen.

Het huidige voorkomen van het pand toont aan dat sinds de dringende en ingrijpende instandhoudingswerken van 1996 nooit herstellings- of restauratiewerken met heropbouw

---

⁶ ONROEREND ERFGOED: *adviesdossier-Antwerpen-Oude Koornmarkt 29-vraag om advies ivm toelating reclame en gevelbepleistering* [online], <https://id.erfgoed.net/archief/dossiers/71424> (geraadpleegd op 24 april 2023).

⁷ ONROEREND ERFGOED: *adviesdossier-Antwerpen-Oude Koornmarkt 29-tijdelijk demonteren dak en deel zijgevel* [online], <https://id.erfgoed.net/archief/dossiers/71425> (geraadpleegd op 24 april 2023).

van de trapgevel en bedaking zijn uitgevoerd. Er werd geen herstel naar de oorspronkelijke toestand met trapgevel en bedaking gevorderd. In 2001 werd enkel nog een gunstig advies verleend voor het vervangen van het houten schrijnwerk van de vensters op de eerste en tweede verdieping naar bestaand model. De nieuwe vensters werden uitgevoerd in meranti-hout en voorzien van een dubbele beglazing.⁸

Bij recent plaatsbezoek in 2022 blijkt dat de begane grond ingericht en gerenoveerd is als een moderne horecazaak die doorgetrokken is naar het rechts aanpalende pand (nummer 31 en volgende). De begane grond van nummer 29 wordt volledig ingenomen door de keuken en is aan de buitenzijde afgeplakt. De verdiepingen zijn minder goed onderhouden (plafondbekleding met slecht plaatmateriaal) en ingevuld met nutsruimtes (bijkeuken, sanitair, berging,...).

2.4. Fysieke toestand van het onroerend goed

De fysieke toestand van het onroerend goed waarvoor dit opheffingsdossier wordt opgemaakt is vastgesteld tijdens een plaatsbezoek op 15 september 2022. De fysieke toestand is op dat moment fotografisch gedocumenteerd. Deze registratie is als bijlage bij het ministerieel besluit gevoegd en geeft een beeld van de toestand van het onroerend goed op het moment van de opheffing.

Het pand bevindt zich in een vrij goede bouwfysische toestand, behoudens verborgen gebreken.

2.5. Juridische toestand

2.5.1. Adres en kadaster

De beschermde stadswoning heeft als adres Oude Koornmarkt 29 in Antwerpen. De kadastrale toestand is niet gewijzigd ten opzichte van het ogenblik van de beschermingen in 1976 en 1981. De huidige kadastrale gegevens van het monument zijn: Antwerpen, 3de afdeling, sectie C, perceelnummer 2064.

2.5.2. Onroerend erfgoed

Het beschermd onroerend erfgoed in de omgeving van het beschermd onroerend goed wordt weergegeven op een omgevingsplan in bijlage bij dit opheffingsdossier.

- De bovengevel van de voorgevel en bedaking van Koornmarkt 29 in Antwerpen zijn beschermd als monument bij koninklijk besluit van 2 september 1976, zie <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/6701>
- Het volledige pand Koornmarkt 29 in Antwerpen is beschermd als monument bij koninklijk besluit van 17 juli 1981, zie <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/5557>
- Het pand Koornmarkt 29 in Antwerpen is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 14 maart 2019, zie <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/102920>
- Het pand Koornmarkt 29 in Antwerpen is gelegen in de historische stadskern van Antwerpen, aangeduid als vastgestelde archeologische zone sinds 19 februari 2016, zie <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11874>
- Het pand Koornmarkt 29 in Antwerpen is gelegen in de bufferzone van het als UNESCO werelderfgoed erkende museum Plantin-Moretus, zie <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15003>

---

⁸ ONROEREND ERFGOED: *adviesdossier-Antwerpen-Oude Koornmarkt 29-vernieuwen ramen* [online], <https://id.erfgoed.net/archief/dossiers/35054> (geraadpleegd op 24 april 2023).

2.5.3. Omgeving

Het perceel kadastraal gekend als Antwerpen, 3de afdeling, sectie C, perceelnummer 2064, is op het gewestplan aangeduid als woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde en gelegen in het Gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) "Binnenstad", goedgekeurd op 26 april 2012.

3. EVALUEREND GEDEELTE

3.1. Evaluatie van de opheffing van de bescherming

Na een langdurige periode van gebrekkig of achterstallig onderhoud in de jaren 1980-1990 verslechterde de bouwfysische toestand van de 17de-eeuwse traditionele stadswoning aanzienlijk. De dringende instandhoudings- en beveiligingswerken in 1996 waren ingrijpend gezien de constructief slechte toestand van het pand. Bij de noodgedwongen werken ging veel authentiek materiaal verloren, waarbij de erfgoedkenmerken en -elementen van de 17de-eeuwse topgevel sterk werden aangetast. Wegens het uitblijven van heropbouwwerken resteert op heden een sterk aangetast gevelbeeld en een interieur dat niet meer strookt met de omschreven erfgoedwaarden bij de bescherming in 1981.

Artikel 6.2.1, 3°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 staat de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een bescherming omwille van het algemeen belang toe. De parlementaire voorbereiding stelt daarbij het volgende: "*door een wijzigende context kan het algemeen belang immers geëvolueerd zijn ten opzichte van het algemeen belang ten tijde van de bescherming*".

In functie van een algemene evaluatie van het beschermd bestand in Vlaanderen die als doelstelling heeft om een dynamische selectie van de essentiële en representatieve getuigen van het leven in Vlaanderen te vrijwaren, wordt het beschermd erfgoed getoetst aan de hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde. Deze evaluatie is gebaseerd op de erfgoedwaarde zoals vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 2.1, 26°: de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische, ruimtelijk-structurerende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen en de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen. Daarnaast zijn de vijf selectiecriteria gebruikt die ook gehanteerd worden in functie van bescherming en die het afwegingskader vormen om het onroerend erfgoed te waarderen:

1° zeldzaamheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed uitzonderlijk voorkomt in relatie met de geografische context, de historische context, de typologie of het oeuvre;

2° herkenbaarheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een goed herkenbare uitdrukking is van zijn oorspronkelijke functie, uitzicht of vormgeving, of van een belangrijke fase in de latere ontwikkeling daarvan;

3° representativiteit: geeft aan in hoeverre het onroerend goed typerend is voor een geografische of historische context of een welbepaalde typologie of een bepaald oeuvre;

4° ensemblewaarde: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een sterke samenhang vertoont tussen de verschillende elementen;

5° contextwaarde: geeft aan in hoeverre er tussen het onroerend goed en zijn directe of ruimere omgeving een sterke relatie is op landschappelijk, stedenbouwkundig of esthetisch vlak.

Volgens de hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarden zijn de historische en architecturale waarde relevant voor de beschermde stadswoning.

1° Zeldzaamheid: Het pand, Oude Koornmarkt 27, is beschermd als een tot de 17de eeuw opklimmende traditionele stadswoning. De stad Antwerpen telt momenteel echter een 169 beschermde traditionele breed- en diephuizen uit de 17de eeuw. De zeldzaamheid is bijgevolg laag en een opheffing van de bescherming creëert dan ook geen hiaat binnen het beschermd bestand. Het pand is bijgevolg geen zeldzaam voorbeeld van een tot de 17de eeuw opklimmende traditionele stadswoning (architecturale waarde).

2° Herkenbaarheid: De dringende instandhoudings- en beveiligingswerken in 1996 waren ingrijpend en bleken nefast voor het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen van het pand: belangrijke bouwonderdelen werden verwijderd waarbij veel authentiek materiaal verloren ging zoals het dakgebinte en -bedekking, het oud parement onder de pleister, sierankers, balklagen,....(architecturale waarde). Bij de afbraak van de topgevel gebeurde geen opmeting en werden geen bouwonderdelen opgeslagen wat een wetenschappelijk verantwoorde reconstructie bemoeilijkt. Het uitblijven van een heropbouw resulteerde in een gevelbeeld en een interieur dat niet meer voldoende herkenbaar is als een tot de 17de eeuw opklimmende traditionele stadswoning (historische waarde). Binnen de 169 in Antwerpen beschermde traditionele breed- en diephuizen uit de 17de eeuw zijn er betere voorbeelden met een grotere herkenbaarheid.

3° Representativiteit: Gezien de dringende en ingrijpende instandhoudings- en beveiligingswerken in 1996, waarbij de trapgevel, bedaking (gebinte en bedekking), oud parement alsook balklagen verwijderd werden en een voorziene heropbouw van deze belangrijke bouwonderdelen uitbleef, is dit pand ook niet langer een representatief voorbeeld van een tot de 17de eeuw opklimmende traditionele stadswoning (historische, architecturale waarde). Er zijn vandaag heel wat meer herkenbare voorbeelden van traditionele breed- en diephuizen uit de 17de eeuw bewaard en beschermd.

4° Ensemble (ensemblewaarde): De dringende en ingrijpende instandhoudings- en beveiligingswerken in 1996 hebben een grote impact gehad op het algemeen voorkomen van het beschermde pand (historische waarde). De opstand van het pand is sterk aangetast en vertoont geen samenhang meer door het verwijderen van de oorspronkelijke trapgevel en bedaking en door de moderne aanpassing van de eerste bouwlaag die doorgetrokken is naar het belendende pand. De ensemblewaarde van het pand is hierdoor sterk aangetast (architecturale waarde).

5° Context (contextwaarde): Het pand bevindt zich in een waardevolle ruimtelijke context (zie 2.1. Ruimtelijke context) en dit ondersteunt de erfgoedwaarden van het pand (historische waarde).

Op basis van de beperkte zeldzaamheid en representativiteit, het verlies aan herkenbaarheid en de aantasting van het ensemble is de erfgoedwaarde (historische en architecturale waarde) van het pand, Oude Koornmarkt 29, ontoereikend voor bescherming op Vlaams niveau. Daarom wordt de bescherming van het pand als monument opgeheven omwille van het algemeen belang.

3.2. Registratie van de erfgoedwaarden die verloren gaan

De erfgoedwaarden zijn niet verloren gegaan, maar zijn ontoereikend voor een bescherming op Vlaams niveau. Deze erfgoedwaarden zijn in voldoende mate gedocumenteerd en geregistreerd in dit inhoudelijk opheffingsdossier en in de fotoregistratie bij het ministerieel besluit. De ligging binnen de CHE-zone binnenstad Antwerpen (gebied met culturele, historische en esthetische waarde) en de opname in de vastgestelde inventaris bieden bijkomende garanties voor behoud.

3.3. Motivering van de afbakening van de opheffing

De bescherming als monument van de bovengevel van de voorgevel en bedaking (bescherming van 1976) alsook die van het volledige pand (bescherming van 1981), Oude Koornmarkt 29 in Antwerpen, wordt geheel opgeheven. Het kadastraal perceel gevat door de opheffing is opgenomen in artikel 2 van het ministerieel besluit.

4. BRONNEN

Onroerend Erfgoed Antwerpen, Beschermingsdossier A/0005/35, Geografisch pakket Antwerpen (AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 1981).

Onroerend Erfgoed [Antwerpen], Beschermingsdossier A/0004/32, Oude Koornmarkt 29 (AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 1981).

ONROEREND ERFGOED: *adviesdossier-Antwerpen-Oude Koornmarkt 29-vraag om advies ivm toelating reclame en gevelbepleistering* [online], <https://id.erfgoed.net/archief/dossiers/71424> (geraadpleegd op 24 april 2023).

ONROEREND ERFGOED: *adviesdossier-Antwerpen-Oude Koornmarkt 29-tijdelijk demonteren dak en deel zijgevel* [online], <https://id.erfgoed.net/archief/dossiers/71425> (geraadpleegd op 24 april 2023).

ONROEREND ERFGOED: *adviesdossier-Antwerpen-Oude Koornmarkt 29-vernieuwen ramen* [online], <https://id.erfgoed.net/archief/dossiers/35054> (geraadpleegd op 24 april 2023).

5. BIJLAGEN BIJ HET INHOUDELIJK DOSSIER

5.1. Omgevingsplan

5.2. Fotobijlage

De fotoregistratie van de fysieke toestand, gevoegd als bijlage bij het ministerieel besluit, bevat alle relevante foto's voor dit dossier. Er is geen afzonderlijke fotobijlage bij het dossier gevoegd.

5.3. Documentatie

De documentatie bij het inhoudelijk opheffingsdossier bevat bijkomend materiaal zoals kaarten, postkaarten, archieffoto's, bouwplannen, kadastermutaties, hoogtemodellen, e.d. dat het dossier verder onderbouwt of illustreert.